

ΤΟ "1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ

μάθημα ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ - κ. ΓΙΑΜΑΛΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ -Αισθητική Αγωγή

ΤΟ '1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ: ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ -Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

"ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ"-ή ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ 1885-1886. _Νικόλαος Γύζης.

η Οθωμανική Αυτοκρατορία απαγόρευε την εκπαίδευση των υπόδουλων Ελλήνων στη διάρκεια της Τουρκοκρατίας, για να εξασφαλίσει την αμάθεια και, έτσι, και τη δουλοφροσύνη τους, με αποτέλεσμα να οργανωθούν **κρυφά νυχτερινά σχολεία από ιερείς ή εγγράμματους λόγιους**, που μυστικά δίδασκαν γραφή και ανάγνωση. Ο θρύλος δημιουργήθηκε τα επαναστατικά και μετεπαναστατικά χρόνια και αποτυπώθηκε στην τέχνη. Ως τα μέσα του 20ού αιώνα στα ελληνικά σχολεία διδασκόταν ότι η ελληνική παιδεία διωκόταν συστηματικά τον πρώτο ενάμιση αιώνα μετά την οθωμανική κατάκτηση και πως αυτό οδήγησε την Εκκλησία στην κρυφή λειτουργία τέτοιων σχολείων. Ο όρος «κρυφό σχολειό» χρησιμοποιείται κατ' επέκταση και για περιπτώσεις κρυφής εκπαίδευσης ή εθνικής-αντιστασιακής δραστηριότητας στη νεώτερη εποχή, όπως κατά την γερμανική κατοχή.

Η κατάκτηση του ελλαδικού χώρου από τους Οθωμανούς ώθησε κάποιους από τους πληθυσμούς των πεδινών περιοχών στο να αποσυρθούν σε άγονες ορεινές περιοχές, προσπαθώντας να γλυτώσουν από τις συνέπειες της γειτνίασης με τουρκικά στρατιωτικά ή διοικητικά κέντρα. Στις καινούριες συνθήκες ζωής τους στο σκληρό αυτό περιβάλλον δημιουργήθηκε και η ψυχοσύνθεση του αντάρτη, του ανυπότακτου, οποίος καταφεύγει στην αρπαγή, για την ηθική ικανοποίησή του αλλά και για λόγους επιβίωσης. Πράγματι, τα λίγα στοιχεία που υπάρχουν για τη δράση των κλεφτών τον 18ο αιώνα αναφέρονται μόνο σε πράξεις ληστείας και είναι γενικά παραδεκτό από τους ιστορικούς πως δεν είχαν συνείδηση ότι αγωνίζονται για την ελευθερία του συνόλου. Αντίθετα, η ένταση της ληστείας φαίνεται ότι αυξάνεται στον οθωμανικό κόσμο από τον 17ο αιώνα κ.ε., κυρίως ως έμμεσο αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης της αυτοκρατορίας. Επιπλέον παράγοντας που θα πρέπει να συνυπολογιστεί είναι ότι η ληστεία ήταν συνηθισμένη συμπληρωματική οικονομική δραστηριότητα των ορεινών νομαδικών ή ημινομαδικών ποιμενικών φύλων και, σε ορισμένες περιοχές, όπως στον Βάλτο της Αιτωλοακαρνανίας, ήταν ενδημικό φαινόμενο από την αρχαιότητα.

Η οικονομική κατάσταση της Ελλάδας υποβαθμίστηκε σε μεγάλο βαθμό κατά τη διάρκεια της οθωμανικής περιόδου της χώρας.

ΤΟ '1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ: ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ -Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

Συμβατικά η οθωμανική περίοδος αρχίζει με την άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453, αν και η διείσδυση των Οθωμανών στον ευρύτερο ελληνικό χώρο, Μικρά Ασία και Νότια Βαλκανική, ξεκινάει από παλαιότερα. Εάν θεωρήσουμε ότι αυτός ο χώρος ήταν όλη η Μικρά Ασία και η ελληνική χερσόνησος, τότε η οθωμανική παρουσία θεωρητικά αρχίζει από το 1071, αν και η παρουσία των Οθωμανών ως κυριαρχία στην περιοχή εδραιώνεται μόνο κατά τον 15ο αιώνα. Η εξάπλωση των Οθωμανών στον χώρο αυτόν ήταν σταδιακή και προοδευτικά κατέκτησαν όλη την έκταση της σημερινής Ελλάδας, εκτός των Ιονίων νήσων και κάποιων μικρών περιοχών. Οι Έλληνες έκαναν αρκετές επαναστάσεις και τοπικές εξεγέρσεις κατά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η τελευταία ήταν η Επανάσταση του 1821, μετά την οποία ιδρύθηκε το ανεξάρτητο Ελληνικό κράτος και όπου τυπικά τελειώνει η Τουρκοκρατία, αν και δεν έχουν απελευθερωθεί ακόμα όλες οι περιοχές της σημερινής επικράτειας της Ελλάδας, ιδίως στα βόρειο τμήμα της.

Ευγένιος Ντελακρουά: Ο γκιαούρης πολεμά τον πασά

Εδουάρδος Ντόντγουελ: Παρθενώνας 1821

ΤΟ '1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ: ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ -Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

Το Οθωμανικό κράτος είχε θεοκρατικό χαρακτήρα και το καθεστώς των υπηκόων βασιζόταν στον Ισλαμικό νόμο. Οι Χριστιανοί και οι Εβραίοι, σαν μη-μουσουλμάνοι (*dhimmi* ή *zimmi*), ήταν σε δεύτερη μοίρα και αυτό είχε εφαρμογή στην καθημερινή τους ζωή. Ήταν αυστηρά διαχωρισμένοι από τους μουσουλμάνους, ζώντας σε ξεχωριστές συνοικίες στις ίδιες πόλεις. Μέχρι τα μέσα του 18ου αιώνα οι μη μουσουλμάνοι υφίσταντο ένα πλήθος περιορισμών, ακόμα και στην εμφάνιση και τη συμπεριφορά τους προς τους μουσουλμάνους. Για να είναι εμφανές ποιος ανήκει στην κυρίαρχη ομάδα και ποιος όχι, επιβαλλόταν διαφορετική ενδυμασία στην κάθε θρησκευτική κοινότητα.

Περιορισμοί υπήρχαν και στη δυνατότητα των μη μουσουλμάνων να κυκλοφορούν έφιπποι ή πάνω σε καμήλες. Επίσης απαγορεύονταν οι δημόσιες θρησκευτικές εκδηλώσεις και οι καμπανοκρουσίες. Ο Κωνσταντίνος Οικονόμου αναφέρει ότι αντί για καμπάνες χρησιμοποιούνταν ξύλινα σήμαντρα και προφορικές προσκλήσεις από άτομα που λέγονταν από τους Έλληνες «κράκτες» και από τους Τούρκους υποτιμητικά «τσεχενμεδίν νταβετσί» (κλητήρας του Άδη ή της Κόλασης). Σε κάποιες κοινότητες δινόταν από τον σουλτάνο ως προνόμιο η άδεια να χρησιμοποιούνται καμπάνες, όπως στη νήσο Σύμη από τον Σουλεϊμάν Α΄. Ευρωπαίοι περιηγητές που βρέθηκαν στην Κρήτη στις αρχές του 19ου αι. αναφέρουν ως παράδειγμα κακομεταχείρισης των Ελλήνων το ότι «αν ένας έφιππος Έλληνας συναντήσει κάποιον διακεκριμένο Τούρκο, πρέπει να αφιππεύσει και να περιμένει να περάσει αυτός» και ότι «ακόμα και οι επίσκοποι και οι ηγούμενοι, ... , αναγκάζονται να ξεπεζέψουν και να δώσουν τα μουλάρια τους στους υπηρέτες τους. Αυτή είναι μια απ' τις οφθαλμοφανείς ταπεινώσεις για το ελληνικό έθνος.»

Λουδοβίκος Λιπαρίνι_ "Έλληνας αγωνιστής"

ΤΟ '1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ: ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ -Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

Θεόδωρος Βρυζάκης_ "Καραούλι"

Ευγένιος Ντελακρουά- "Η Ελλάς στα ερείπια του Μεσολογγίου"

Θεόδωρος Βρυζάκης: Ο θρύλος της Αγίας Λαύρας

ΤΟ '1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ: ΠΡΟΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ -Η ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΝ 19ο ΑΙΩΝΑ

Η αφύπνιση της **εθνικής συνείδησης των Ελλήνων** εντοπίζεται κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο, περί τον 13ο έως 15ο αιώνα, αλλά οι απαρχές του ελληνικού εθνικού κινήματος που οδήγησε στην Επανάσταση εμφανίζονται πολλούς αιώνες αργότερα, στην ώριμη φάση του **νεοελληνικού Διαφωτισμού** το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα. Την περίοδο αυτή, η διάδοση της παιδείας συνοδεύτηκε με τη διάδοση -αρχικά μεταξύ των Ελλήνων που ζούσαν στις παρυκίες της Δυτικής Ευρώπης και είχαν φιλοδυτικό προσανατολισμό της ιδέας της ύπαρξης ενός ελληνικού έθνους που συνδεόταν με την αρχαία Ελλάδα και δικαιούταν χωριστή πολιτική ύπαρξη. Μία από τις οργανώσεις που δημιουργήθηκαν μέσα σε αυτό το ιδεολογικό και πολιτικό κλίμα ήταν η **Φιλική Εταιρεία**, μια μυστική οργάνωση που ιδρύθηκε το 1814 στην Οδησό από τρεις Έλληνες εμπόρους με σκοπό την προετοιμασία μιας ελληνικής επανάστασης.

το sigil της "ΦΙΛΙΚΗΣ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ" -1819-

-*"Ο Όρκος των Φιλικών"*-

Τον Φεβρουάριο του 1821 ο αρχηγός της Εταιρείας, **Αλέξανδρος Υψηλάντης**, εισέβαλε στη Μολδοβλαχία, ενώ τον επόμενο μήνα οι **Φιλικοί** δημιούργησαν επαναστατικές εστίες από τη Μακεδονία ως την Κρήτη. Οι επαναστάτες αφορίστηκαν από τη σύνοδο του **Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως**, αλλά οι οθωμανικές αρχές προχώρησαν σε σφαγές αμάχων και εκτελέσεις προυχόντων, συμπεριλαμβανομένου του **Πατριάρχη Γρηγορίου Ε'**. Η εκστρατεία του Υψηλάντη απέτυχε και σε σύντομο χρονικό διάστημα τα οθωμανικά στρατεύματα έσβησαν τις περισσότερες από τις επαναστατικές εστίες της ηπειρωτικής Ελλάδας, όμως οι επαναστάτες κατάφεραν να υπερισχύσουν στην Πελοπόννησο, τη Στερεά Ελλάδα και σε πολλά νησιά του Αιγαίου.

Θεόδωρος Βρυζάκης - "Η Μάχη"

Τα επόμενα δύο χρόνια οι Έλληνες εκμεταλλευόμενοι την αδυναμία των Οθωμανών να επικεντρωθούν στην επανάσταση λόγω των πολλαπλών ανοιχτών μετώπων που είχαν (με το κυριότερο μέρος του στρατού να πολεμάει τους Πέρσες στα βάθη της Μικράς Ασίας) νίκησαν τις στρατιές που έστειλε εναντίον τους ο **Σουλτάνος Μαχμούτ Β΄**, οργανώθηκαν πολιτικά και συνέστησαν προσωρινή κεντρική διοίκηση, η οποία επέβαλε την εξουσία της στους επαναστατημένους μετά από δύο εμφυλίους πολέμους. Οι οθωμανικές δυνάμεις με τη συνδρομή του **Ιμπραήμ πασά της Αιγύπτου** κατάφεραν να περιορίσουν σημαντικά την επανάσταση, αλλά η **πτώση του Μεσολογγίου, το 1826**, σε συνδυασμό με το κίνημα του **Φιλελληνισμού**, συνέβαλαν στη μεταβολή της διπλωματικής στάσης των ευρωπαϊκών Μεγάλων Δυνάμεων, που είχαν αντιμετωπίσει με δυσарέσκεια το ξέσπασμα της επανάστασης. Η διπλωματική ανάμιξη της **Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας** και η ένοπλη παρέμβασή τους με τη **ναυμαχία του Ναυαρίνου**, τη γαλλική εκστρατεία του Μοριά και το ρωσοτουρκικό πόλεμο συνέβαλαν στην επιτυχή έκβαση του αγώνα των Ελλήνων, αναγκάζοντας την Πύλη να αποσύρει τις δυνάμεις της αρχικά από την Πελοπόννησο και έπειτα από τη Στερεά

Χydacobe_ "Σφαγές από τους Τούρκους στους δρόμους των Χανίων"

Αλέξανδρος Ησαΐας_ "Η μάχη της Αλαμάνας"

Αρι Σέφερ _ "Ελληνίδες εκλιπαρώντας για βοήθεια."

Το 1827 επιλέχτηκε ως πρώτος Κυβερνήτης της Ελληνικής Πολιτείας ο **Ιωάννης Καποδίστριας**, που ως τη δολοφονία του το 1831 ασχολήθηκε με την αναδιοργάνωση στο εσωτερικό και την προώθηση των ελληνικών θέσεων στο εξωτερικό. Από το 1827 και εξής συνομολογήθηκε μια σειρά συνθηκών και τελικά η **ελληνική ανεξαρτησία αναγνωρίστηκε το 1830 με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου**. Τα σύνορα του νέου κράτους οριστικοποιήθηκαν το 1832 στη γραμμή Αμβρακικού-Παγασητικού και αναγνωρίστηκαν τον ίδιο χρόνο με τη συνθήκη της Κωνσταντινούπολης. Μετά από χίλιες μάχες και μεγάλες ανθρώπινες απώλειες, το κράτος που προέκυψε ήταν περιορισμένο εδαφικά δίχως να περιλαμβάνει όλα τα εδάφη που κατοικούνταν από ελληνικούς πληθυσμούς. Ως πολίτευμα καθορίστηκε η **μοναρχία**, και μετά την άρνηση τού Σάξονα πρίγκιπα του Οίκου της Σαξονίας-Κόμπουργκ Λεοπόλδου, **βασιλιάς διορίστηκε ο Βαυαρός πρίγκιπας Όθωνας**, που έφτασε στην Ελλάδα το 1833. Το σύνθημα της επανάστασης, **«Ελευθερία ή θάνατος»**, έγινε το εθνικό σύνθημα της Ελλάδας και από το 1838 η **25η Μαρτίου, επέτειος εορτασμού της έναρξης της επανάστασης, καθιερώθηκε ως ημέρα εθνικής εορτής και αργίας**.

Θεόδωρος Βρυζάκης_ " Η Ελλάς ευγνωμονούσα"

Τόμας Φίλιπς_ " Λόρδος Βύρων"

Αϊβαζόφσκι_ "Η πυρπόληση της τουρκικής ναυαρχίδας στη Χίο"

ΤΟ '1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 - ΠΟΡΕΙΑ -ΓΕΓΟΝΟΤΑ -ΣΤΙΓΜΕΣ

Ντονάτο Φραντσέσκο
Ντε Βίβο _ " Ο
θάνατος του Λάμπρου
Τζαβέλλα"

Αρι Σέφερ: _
"Οι Σουλιώτισσες"

Λουδοβίκος Λιπαρίνι _ " Ο όρκος του λόρδου Βύρωνα"

Νικόλαος Γύζης (1842 – 1901) *Μετά την καταστροφή των Ψαρών*, [1896 – 1898] Λάδι σε μουσαμά, 133 x 188 cm

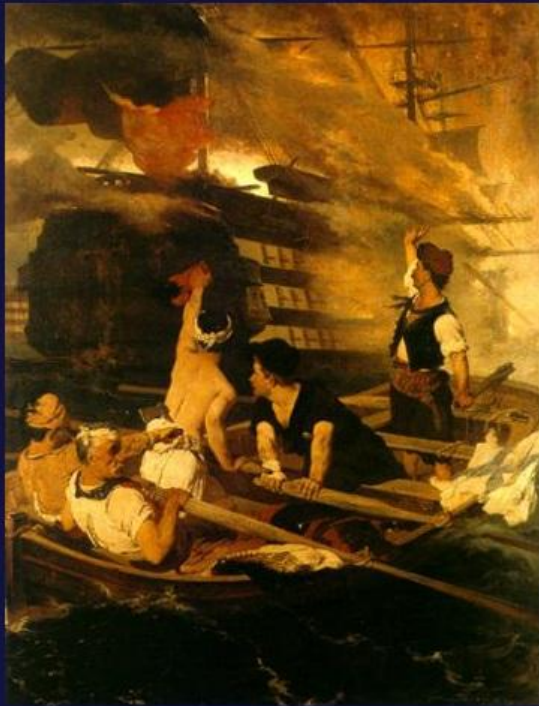

hellenica.de

Βολανάκης Κωνσταντίνος _
"Άφιξη του Καραϊσκάκη στο
Φάληρο"

ΤΟ '1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 - ΠΟΡΕΙΑ -ΓΕΓΟΝΟΤΑ -ΣΤΙΓΜΕΣ

Η πυρπόληση της τουρκικής ναυαρχίδας από τον Κανάρη (π. 1866-1870). Λάδι σε μουσ. 143 εκ. x 109 εκ. Πινακοθήκη Αβέρωφ, Μέτσοβο.

"Το Ψαριανό μοιρολόγι" _ Νικηφόρος Λύτρας

*"Στα στενά των Δερβενακίων" –
Θεόδωρου Βρυζάκη*

Θεόδωρος Βρυζάκης (1819 – 1878)
Η έξοδος του Μεσολογγίου, 1826
Λάδι σε μονσαμά, 169 x 127 cm

ΤΟ '1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 - ΠΟΡΕΙΑ -ΓΕΓΟΝΟΤΑ -ΣΤΙΓΜΕΣ

*"Η δολοφονία του Καποδίστρια," _
Διονύσης Τσόκος*

*Διονύσιος Τσόκος (1820 – 1862)
"Η φυγή από την Πάργα, μετά το
1847"
Λάδι σε μουσαμά, 37 x 47 cm*

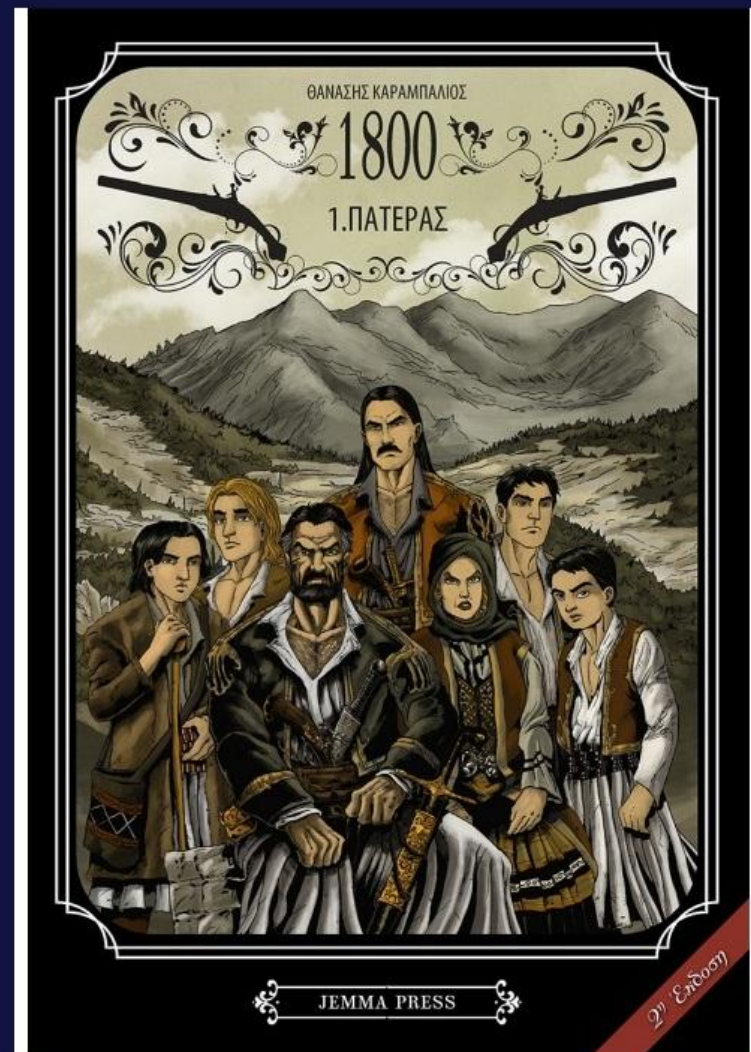
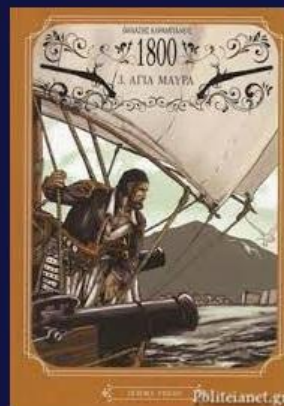
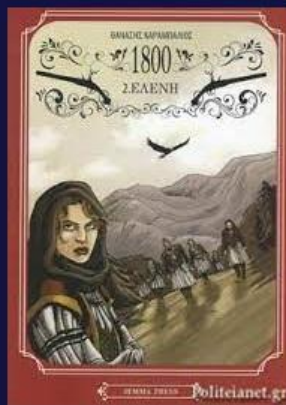
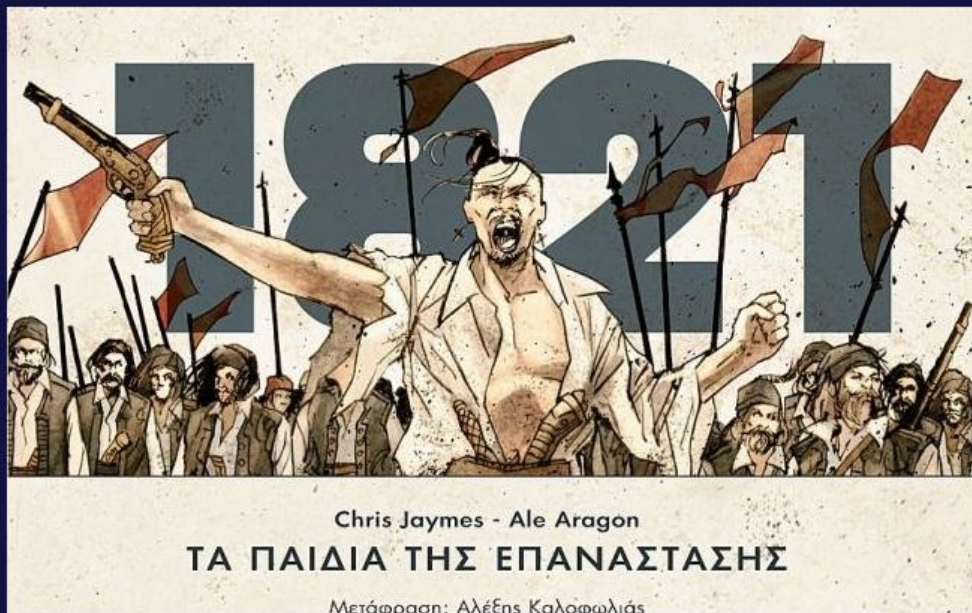

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΒΡΥΖΑΚΗΣ -
"Ελληνικός χορός "

Βρυζάκης Θεόδωρος-
"Ο αποχαιρετισμός του νέου"

ΤΟ '1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 - ΠΟΡΕΙΑ -ΓΕΓΟΝΟΤΑ -ΣΤΙΓΜΕΣ

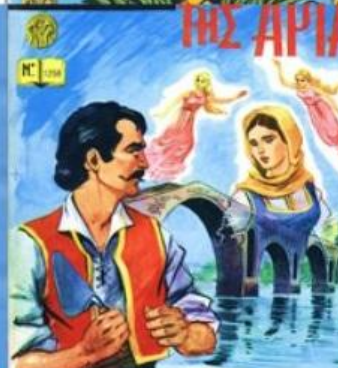
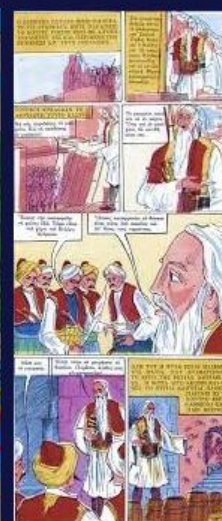
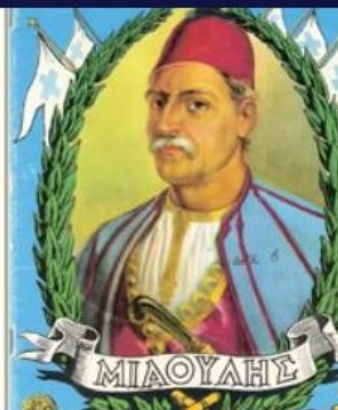

ΕΛΛΗΝΙΚΑ & ΞΕΝΑ ΚΟΜΙΚΣ -GRAPHIC NOVELS ΜΕ ΘΕΜΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821

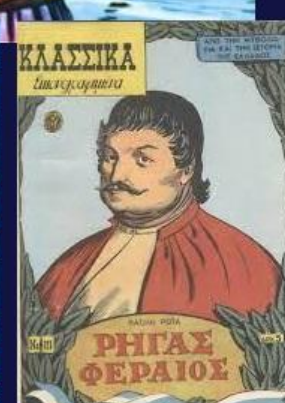
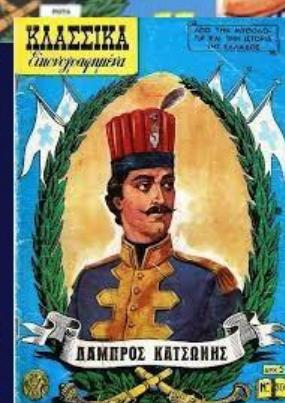
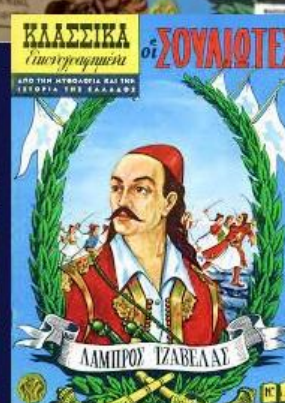
1800

ΤΟ '1821" ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΕΧΝΗΣ: Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ 1821 - ΠΟΡΕΙΑ -ΓΕΓΟΝΟΤΑ -ΣΤΙΓΜΕΣ

ΚΛΑΣΣΙΚΑ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ

1
8
2
1

ΤΕΛΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ!

